

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	Ionawr 23 2017
Pwnc:	Moderneiddio Ysgolion ar Ynys Môn –Symud dyddiad gweithredu'r rhybuddion statudol ar gyfer Ysgol Rhyd y Llan ac Ysgol Cybi
Aelod(au) Portffolio:	Y Cynghorydd Kenneth Hughes
Pennaeth Gwasanaeth:	Delyth Molyneux
Awdur yr Adroddiad: Rhif Ffôn: E-bost:	Emrys Bebb
Aelodau Lleol:	Y Cynghorydd Kenneth Hughes Y Cynghorydd Llinos Medi Huws Y Cynghorydd John Griffith Y Cynghorydd Trefor Lloyd Hughes Y Cynghorydd Jeffrey Evans Y Cynghorydd Dafydd Rhys Thomas

A – Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau
<p>Rhesymau: Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 a'r Cod Trefniadaeth Ysgolion, cyhoeddodd yr Awdurdod Rybuiddion Statudol o'i fwriad i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gyfuno tair ysgol - Ysgol Llanfachraeth, Ysgol Ffrwd Win ac Ysgol Cylch y Garn - mewn un ysgol newydd ar safle yn Llanfaethlu ac i'r ysgol newydd fod yn ysgol gymunedol. • gyfuno tair ysgol - Ysgol Y Parchedig Thomas Ellis, Ysgol Llaingoch ac Ysgol Y Parc - mewn un ysgol newydd ar hen safle adeilad Cybi ac i'r ysgol newydd fod yn ysgol dan reolaeth wirfoddol yr Eglwys yng Nghymru. <p>Cyhoeddwyd y Rhybuddion Statudol ar Fehefin 19 2015 ac roedd cyfnod o 28 diwrnod i wrthwynebu'r cynigion yn dilyn a daeth y cyfnod gwrthwynebu i ben ar Orffennaf 17, 2015. Ni dderbyniwyd yr un gwrthwynebiad i'r naill gynig na'r llall. Er hynny, dyddiad gweithredu'r ddau gynig oedd Chwefror 1, 2017. Mae oedi wedi gwrthio dyddiad cychwyn y ddau brosiect yn ôl (archeoleg yn Rhyd y Llan a statws rhestredig hen adeilad Cybi) sy'n golygu na fydd y naill adeilad yn barod erbyn yr adeg honno. Yn hytrach y nod yw agor y ddwy ysgol ar 1 Medi 2017.</p> <p>Dywed rhan 6 o'r Cod Trefniadaeth Ysgolion 2013: "Pan fydd cynigion wedi'u cymeradwyo gan yr awdurdod lleol ... caiff y cynigwyr benderfynu gohirio cynnig, dwyn ei ddyddiad gweithredu yn ei flaen neu roi'r gorau iddo. Rhaid i unrhyw gais o'r fath am gytundeb gael ei wneud yn ysgrifenedig gan nodi rhesymau'r cynigydd yn glir. Rhaid hysbysu partïon perthnasol ... o unrhyw benderfyniad i ohirio cynnig ... cyn saith diwrnod o ddyddiad y penderfyniad hwnnw." Yn unol â hyn, mae angen i Bwyllgor Gwaith Cyngor Sir Ynys Môn, fel cynigydd y ddau fwriad yn y rhybuddion statudol benderfynu gohirio dyddiad gweithredu'r ddau gynnig i 1 Medi 2017.</p> <p>Argymhellir fod y Pwyllgor Gwaith:</p> <p>i. Yn cymeradwyo oedi dyddiad gweithredu'r ddau gynnig i gwblhau Ysgol Rhyd y Llan ac Ysgol Cybi tan 1 Medi 2017.</p> <p>Yn amodol ar i. uchod, bydd swyddogion yna'n hysbysu'r "partïon perthnasol" o'r penderfyniad i ohirio dyddiad gweithredu'r cynigion ar gyfer Ysgol Rhyd y Llan ac Ysgol Cybi.</p>

Cefndir:

Ysgol Rhyd y Llan

Yn Ionawr 2012, rhoddodd Bwrdd Comisiynwyr Cyngor Sir Ynys Môn ganiatâd i swyddogion yr Adran Dysgu Gydol Oes ymweld ag ysgolion cynradd yng Ngogledd Orllewin Môn i ymgynghori ar opsiynau ar gyfer y ddarpariaeth addysg ysgolion cynradd yn yr ardal. Wedi derbyn y caniatâd hwn, cynhaliodd swyddogion yr Adran Dysgu Gydol Oes gyfarfodydd ymgynghori gyda staff, llywodraethwyr a rheini ym mis Hydref 2012 a dilynodd cyfnod ymgynghori 6 wythnos a ddaeth i ben ar Dachwedd 20, 2012. Derbyniwyd llawer o ymatebion a chasglwyd y rhain mewn adroddiad gan swyddogion yr Adran Dysgu Gydol Oes a'u cyflwyno i Bwyllgor Sgriwtini Addysg a Hamdden Cyngor Sir Ynys Môn yn ei gyfarfod ar Ionawr 15, 2013. Yn y cyfarfod hwnnw ar Ionawr 15, 2013, penderfynodd y Pwyllgor Sgriwtini Addysg a Hamdden:

- Argymell Opsiwn 5 (Ysgol ardal newydd ar gyfer Llanfachraeth, Llanfaethlu a Llanrhuddlad) i'r Pwyllgor Gwaith fel opsiwn dewisol y Pwyllgor ar gyfer ymgynghori ffurfiol ar yr arolwg o ddarpariaeth addysg gynradd yng Ngogledd Orllewin Ynys Môn yn ddarostyngedig i adnabod cyllid a safle addas ar gyfer y datblygiad cyn dechrau'r broses ymgorffori ffurfiol.

Yn ei gyfarfod ar Chwefror 11, 2013, penderfynodd Pwyllgor Gwaith Cyngor Sir Ynys Môn gefnogi Opsiwn 5 (sef ysgol ardal newydd ar gyfer Llanfachraeth, Llanfaethlu a Llanrhuddlad) fel opsiwn dewisol y Pwyllgor Gwaith ar gyfer ymgynghori ffurfiol ar yr arolwg o ddarpariaeth addysg gynradd yng Ngogledd Orllewin Môn yn ddarostyngedig i adnabod arian a safle addas ar gyfer datblygu cyn dechrau ar y broses ymgynghori ffurfiol. Roedd y cyfnod ymgynghori statudol neu ffurfiol yn rhedeg o Fawrth 31, 2014 at 19 Fai, 2014. Ymgynghorwyd gyda disgyblion, rhieni, llywodraethwyr, y gymuned leol a phob un arall sydd â diddordeb.

Adnabuwyd a phrynwyd safle ar gyfer yr ysgol newydd yn Llanfaethlu. Fel rhan o'r broses i asesu addasrwydd y tir, darganfuwyd nifer o olion archeolegol ar y safle. Golygodd hyn oedi yn y broses fel nad oedd y gwaith adeiladu'n gallu cychwyn tan Mai 2016 ac o ganlyniad i hyn, mae'n gwthio dyddiad gweithredu'r rhybudd statudol yn ôl.

Ysgol Cybi

Yn ei gyfarfod ar Ragfyr 10, 2012, penderfynodd Pwyllgor Gwaith Cyngor Sir Ynys Môn argymell uno 3 ysgol h.y. Ysgol y Parc, Ysgol Llaingoch ac Ysgol Y Parchedig Thomas Ellis mewn ysgol newydd fel opsiwn dewisol y Pwyllgor Gwaith ar gyfer ymgynghori ffurfiol ac mai safle Cybi ddylai'r safle dewisol fod ar gyfer yr ysgol gynradd newydd yng Nghaergybi.

Ar Fai 19, 2014 awdurdodwyd swyddogion i symud tuag at y broses ymgynghori ffurfiol. Y cynnig ar gyfer ymgynghori ffurfiol oedd ar gyfer ysgol gynradd i 540 o ddisgyblion a 75 o ddisgyblion meithrin drwy gyfuno disgyblion o Ysgol Y Parchedig Thomas Ellis, Ysgol Llaingoch ac Ysgol Y Parc mewn adeilad newydd ar safle Cybi. Statws yr ysgol yr ymgynghorir yn ei chylch yw iddi fod yn ysgol dan Reolaeth Wirfoddol yr Eglwys yng Nghymru (yn yr un modd ag Ysgol y Parchedig Thomas Ellis).

Yn ei gyfarfod ar Dachwedd 3, 2014, penderfynodd y Pwyllgor Gwaith:

“Penderfynwyd cyfuno'r tair ysgol – Ysgol y Parchedig Thomas Ellis, Ysgol Llaingoch ac Ysgol y Parc – mewn un ysgol newydd ar safle Cybi ac y bydd yr ysgol newydd dan reolaeth Wirfoddol yr Eglwys yng Nghymru.”

Adnabuwyd safle ar gyfer yr ysgol gynradd newydd sef safle hen adeilad Cybi. Cododd nifer o faterion cadwraeth fel rhan o'r broses cynllunio gan fod yr adeilad yn rhestredig. Golygodd hyn oedi yn y broses fel nad oedd y gwaith adeiladu'n gallu cychwyn tan Ionawr 2016 ac o ganlyniad i hyn, mae'n gwthio dyddiad gweithredu'r rhybudd statudol yn ôl. Ystyriwyd ffactorau eraill fel dyddiadau profion cenedlaethol bob mis Mai a byddai symud i'r adeilad ar yr adeg honno o bosib yn cael effaith andwyol ar y canlyniadau hyn.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?

Ysgol Rhyd y Llan
 Ystyriwyd peidio newid dyddiad gweithredu'r rhybudd statudol ond ni fyddai'r ysgol yn barod ar Chwefror 1 2017. Gobeithir bydd y gwaith adeiladu wedi ei gwblhau erbyn Gorffennaf 2017. Byddai'r gwyliau haf yn dilyn ac felly bydd 1 Medi 2017 yn adeg addas i agor yr ysgol ar ddechrau blwyddyn ysgol newydd.

Ysgol Cybi
 Ystyriwyd peidio newid dyddiad gweithredu'r rhybudd statudol ond ni fyddai'r ysgol yn barod ar Chwefror 1 2017. Gobeithir bydd y gwaith adeiladu wedi ei gwblhau erbyn Ebrill 2017. Byddai trosglwyddo'r disgyblion ym mis Mai yn tarfu ar brofion cenedlaethol y plant. Byddai'r gwyliau haf yn dilyn ac felly bydd 1 Medi 2017 yn adeg addas i agor yr ysgol ar ddechrau blwyddyn ysgol newydd.

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Mae'r Pwyllgor Gwaith yn gyfrifol am faterion trefniadaeth ysgolion.

D – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydyw

DD – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Ydyw – Mae'r cynlluniau yn y Rhaglen Amlinellol Strategol a gymeradwywyd gan y Pwyllgor Gwaith ar Ionawr 13, 2014.

E – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori? Beth oedd eu sylwadau?

E – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (mandadol)	Dim sylw
2	Cyllid / Adran 151 (mandadol)	Ni dderbyniwyd sylw
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	Dim sylw
5	Adnoddau Dynol (AD)	Dylid ymdrin ag unrhyw faterion staffio sy'n codi o'r argymhellion yn unol â phrosesau ymgynghori ac adnoddau dynol eraill cydnabyddedig. Os oes angen cymorth AD o ran ymgynghori mae angen adeiladu capasiti'r uned er mwyn gallu cynnwys hwn yn y llwyth gwaith.
6	Eiddo	Mae'r Rheolwr Gwasanaethau Pensaerniol yn cytuno gyda'r argymhelliad
7	Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)	Dim sylw
8	Sgriwtini	Ddim yn berthnasol
9	Aelodau Lleol	Dim sylw
10	Unrhyw gyrff allanol / arall/eraill	Cyrff Llywodraethu cysgodol y ddwy ysgol yn cytuno efo dyddiadau gweithredu diwygiedig y rhybuddion statudol.

F – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)		
1	Economaidd	Ddim yn berthnasol
2	Gwrthdodi	Ddim yn berthnasol
3	Trosedd ac Anhrefn	Ddim yn berthnasol
4	Amgylcheddol	Ddim yn berthnasol
5	Cydraddoldebau	Cwblhawyd asesiad effaith cydraddoldeb fel rhan o'r broses ymgynghori statudol ar gyfer y ddau gynllun
6	Cytundebau Canlyniad	Ddim yn berthnasol
7	Arall	Ddim yn berthnasol

FF - Atodiadau:

G - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):
<ol style="list-style-type: none"> 1. Cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Gwaith ar gyfer Rhagfyr 10, 2012, Chwefror 11, 2013 a Tachwedd 3, 2014. 2. Dogfennau Ymgynghori Statudol 3. Rhaglen Amlinellol Strategol (SOP/RhAS) a gyflwynwyd i Lywodraeth Cymru yn Rhagfyr 2013. 4. Llythyr gan Lywodraeth Cymru ddyddiedig Ionawr 31 2014. 5. Adroddiad i'r Pwyllgor Gwaith dyddiedig Tachwedd 3 2014. 6. Cod Trefniadaeth Ysgolion 2013 rhannau 1.2 i 1.6 a rhan 6.